

Idrottspolitiskt handlingsprogram (KS/2012:563)

Beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige:

Kommunfullmäktige fastställer det idrottspolitiska programmet.

Bakgrund

Botkyrka kommun vill stärka och utveckla förutsättningarna för det lokala idrottslivet. Därför inleddes under våren 2011 ett arbete med att ta fram ett idrottspolitiskt program som ska göra det tydligt för alla vad kommunen gör för idrotten, och vilken utveckling man vill se.

Kultur- och fritidsförvaltningen redogör för ärendet i en tjänsteskrivelse 2013-04-24.

Kultur- och fritidsnämnden har behandlat ärendet 2013-02-11, § 7.

Folkhälsokommittén har behandlat ärendet 2013-01-22, § 2.

§ 7**Idrottspolitiskt program (KF/2012:256)****Beslut**

Kultur- och fritidsnämnden fastställer det idrottspolitiska programmet.

Sammanfattning

Botkyrka kommun vill stärka och utveckla förutsättningarna för det lokala idrottslivet. Därför inleddes under våren 2011 ett arbete med att ta fram ett idrottspolitiskt program som ska göra det tydligt för alla vad kommunen gör för idrotten, och vilken utveckling man vill se. Arbetet har bedrivits i bred samverkan mellan kommunen, föreningslivet, idrottsförbund, enskilda medborgare och friskvårdsaktörer. Kultur- och fritidsförvaltningen har sammanställt och arbetat fram ett förslag till program som därefter gått ut på ett brett remissförfarande till bland annat idrottens organisationer, samtliga idrottsföreningar i Botkyrka och övriga kommunala förvaltningar. Föreningslivet har varit delaktiga och tagit ställning till det slutgiltiga programförslaget

Kultur- och fritidsförvaltningen redogör för ärendet i en tjänsteskrivelse 2013-01-23.

2013-04-24

Referens
Linus Söderling

Mottagare
Kommunstyrelsen/Kommunfullmäktige

Idrottspolitiskt handlingsprogram för Botkyrka

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige:

Kommunfullmäktige fastställer det idrottspolitiska programmet.

Bakgrund

Botkyrka kommun vill stärka och utveckla förutsättningarna för det lokala idrottslivet. Därför inleddes under våren 2011 ett arbete med att ta fram ett idrottspolitiskt program som ska göra det tydligt för alla vad kommunen gör för idrotten, och vilken utveckling man vill se.

Processen

Arbetet har bedrivits i bred samverkan mellan kommunen, föreningslivet, idrottsförbund, enskilda medborgare och friskvårdsaktörer. Processen inleddes med en dialogträff i oktober 2011 där 36 idrottsföreningar fanns representerade. Därefter har allmänhet kunnat svara på en digital enkät där 221 unika svar inkommit. Förvaltningen har sammanställt och arbetat fram ett förslag till program som därefter gått ut på ett brett remissförfarande till bland annat idrottens organisationer, samtliga idrottsföreningar i Botkyrka och övriga kommunala förvaltningar.

I remissprocessen har olika synpunkter kunnat arbetas in. Exempel på remissynpunkter som inkommit och inkluderats är:

- Kommunen bör lägga resurser på att vårda och renovera befintliga anläggningar istället för att ha fokus på att bygga nytt. Satsa på städningen!
- Viktigt med spontana idrottsplatser mycket nära hemmet.
- Föreningslivet efterlyser hjälp med marknadsföring och rekrytering. Efterlyser ett forum som kommunen kan tillhandahålla för ändamålet.
- Möjliggöra enskilda duschmöjligheter på anläggningarna för att inkludera personer som av olika skäl inte vill utnyttja gemensamma duscharna.

2012-04-24

- Införa en utmärkelse till ”årets idrottare med funktionshinder” som delas ut på Botkyrkas idrottsgala.

Föreningslivet har varit delaktiga och tagit ställning till det slutgiltiga programförslaget i en andra remissrunda hösten 2012.

2013-01-23

Dag	2013-01-22
Närvarande	<i>Ordinarie:</i> Inger Ros (S), Camilla Frejman A (KD), Sandra Watson (MP), Christina Tibblin (M), Christina Lindahl-Nilsson (M), Sthlms läns landsting <i>Ersättare:</i> Robert Rasmussen (S), Marie Spennare (M), Tuva Lund (S), Alfonso Morales (S) Sthlms läns landsting,
Övriga	Lotta Persson, Hanna Lind, Elisabeth Skoog Garås
Ej närvarande	Heidi Henftling (FP), Klas-Göran Nordberg (V), Hamza Benmakhlof (S),

Ärenden

2. Yttrande angående det idrottspolitiska handlingsprogrammet – förslag till folkhälsokommitténs svar

Beslut

Folkhälsokommittén godkänner förslaget till yttrande angående förslaget till idrottspolitiskt handlingsprogram och överlämnar det till kultur och fritidsförvaltningen för vidare handläggning

Folkhälsokommittén vill även göra följande tillägg:

- Under rubriken *Idrotten förenar och inkluderar* anser folkhälsokommittén att inledningen även väver in begreppet interkulturellt förhållnings-sätt. Tumbakicken är ett bra exempel på att idrotten och föreningarna kan bidra till ett interkulturellt Botkyrka.
- Folkhälsokommittén anser att begreppet spontanidrott, kan leda tanken till att det endast handlar om idrott som prestation. Kommittén ville lyfta fram att det även handlar om lek, rörelse eller fysisk aktivitet i all form, enskilt eller i grupp. Det finns även beskrivet i inledningen under utvecklingsområdet *Motions & spontanidrott är all idrotts ursprung*. Eventuellt skulle rubriken kunna ändras till ”rörelse, motion & spontanidrott är all idrotts ursprung”.

2013-01-07

Referens
Elisabeth Skoog Garås

Mottagare
Folkhälsokommittén

Folkhälsokommitténs yttrande angående det idrottspolitiska handlingsprogrammet

Förslag till beslut

Folkhälsokommittén godkänner förslaget till yttrande angående förslaget till idrottspolitiskt handlingsprogram och överlämnar det till kultur och fritidsförvaltningen för vidare handläggning

Sammanfattning

Folkhälsokommittén har fått förslag på idrottspolitiskt handlingsprogram 2012-2016 på remiss. Förslaget handlar om att Botkyrka kommun vill stärka och utveckla förutsättningarna för det lokala idrottslivet. Programmet ska göra det tydligt för alla vad kommunen gör för idrotten, och vilken utveckling man vill se.

I det idrottspolitiska programmet används en bred definition på idrott som *"en fysisk aktivitet som vi utför för att ha roligt, må bra och kunna prestera mer."* Förslaget omfattar såväl idrott, natur/friluftsliv och allmänna anläggningar för olika typer av rörelser.

Vi anser att det är mycket positivt att kommunen vill stärka och utveckla förutsättningarna för det lokala idrottslivet oavsett om det sker inom föreningslivet eller på egen hand. Programmets intentioner bidrar till folkhälsoarbetets fokus som ska leda till att hälsoläget förbättras för alla och att skillnader i hälsa minskar mellan olika grupper inom Botkyrka och i jämförelse med länet och landet.

Våra synpunkter och frågor preciseras nedan men handlar i huvudsak om:

- Hur handlingsprogrammet knyts till andra styrdokument i kommunen utöver styrdokumentet för folkhälsa
- Förslag på att vidga programmets intention angående idrott så att det även inkluderar ett socialt engagemang samt idrottens betydelse för upplevelse av gemenskap med andra

2013-01-07

- Vi lyfter fram särskilt viktiga områden ur styrdokumenterna för folkhälsa som har stort samband med det föreslagna programmet och samt eventuella frågor och synpunkter kring respektive utvecklingsområde i programmet där vi bland annat saknar:
  - Inriktningar för målgruppen äldre samt för föreningar som har rörelse och idrott på agendan utan att vara "idrottsförening"
  - Skadeförebyggande arbete. Idrott och fysisk aktivitet är viktigt för alla men samtidigt sker en stor del av barn och ungas olyckor/skador inom idrotten – vilket kan förebyggas
  - Anläggningens möjlighet att främja goda matvanor
  - Beskrivning av hur uppföljning av programmet ska ske

Övergripande synpunkter och frågor till handlingsprogrammet

Vi anser att det är positivt att kommunen vill stärka och utveckla förutsättningarna för det lokala idrottslivet oavsett om det sker inom föreningslivet eller på egen hand. Programmets intentioner bidrar till att folkhälsoarbetets fokus som ska leda till att hälsoläget förbättras för alla och att skillnader i hälsa minskar mellan olika grupper inom Botkyrka och i jämförelse med länet och landet. Vi har några övergripande frågor samt synpunkter och frågor kring handlingsprogrammets utvecklingsområden.

Frågor om hur handlingsprogrammet knyts till andra styrdokument

Kommunen har många olika slags styrdokument; policy, strategier, handlingsplaner, riktlinjer m.fl. Detta förslag är ett "politiskt handlingsprogram". Varför denna nomenklatur? I stort sett samtliga styrdokument antas politiskt i nämnd/kommunstyrelse/fullmäktige.

Hur ser sambandet ut mellan handlingsprogrammet och andra styrdokument i kommunen? Det vore bra om handlingsprogrammet innehåller sammanhangsförklaring till exempelvis

- utmaningarna i Ett hållbart Botkyrka - t.ex hälsa/hemkänsla/förtroende)
- flerårsplanemålen – t.ex mål 2,3,6?
- Andra styrdokument – folkhälsoplan är nämnt men det finns samband med även andra styrdokument. OBS! folkhälsoplanen har ersatts av en folkhälsopolicy respektive en utvecklingsplan för folkhälsa 2012-2016

Förslaget innehåller idrottspolitiska mål – kommunens styrdokument brukar undvika målformuleringar eftersom målen finns i flerårsplan/ettårsplaner. Skulle de istället kunna formuleras som "inriktning", "fokus" eller liknande?

2013-01-07

Vilken anknytning kommer förslaget ha med ”Bidragsregler för föreningar”? Vi antar att frågor som handlar om ekonomi, socialt m.m som finns i förslaget uppdateras i bidragsreglerna. Men bidragsreglerna innehåller även åtagande om att endast alkohol- och drogfri föreningsverksamhet berättigar till bidrag – det nämns inte i förslaget. Vi anser att det är viktigt att det blir kvar och kanske också belyst i förslaget under utvecklingsområdet ”idrott för en hållbar jämlikhet och jämställdhet”?

Verksamheternas och föreningarnas sociala betydelse

Idrottsverksamhet ger mer än bara fysisk aktivitet och rörelse. Ibland är det just prestationer men ibland bara en upplevelse ni sig. Det ger ofta också social gemenskap med andra och en erfarenhet av demokrati. Det sociala engagemanget, som föreningarna ofta har, tydliggörs inte i programmet. Exempelvis hur föreningarna kan bidra i det förebyggande arbetet mot diskriminering, hedersrelaterat våld och förtryck, övergrepp samt ANDT-förebyggande arbetet (alkohol, tobak, droger)

Det finns föreningar som inte är definierade som ”idrottsföreningar” men ändå utövar idrott/rörelser t.ex pensionärsföreningar, patientföreningar och vissa kulturföreningar. Dessa omnämns inte i programmet.

Vad vill kommunen och hur ska vi nå dit?

Visionen – ett Botkyrka i rörelse – är väldigt bra. I förklaringstexten står det att alla medborgare i kommunen ska ges goda möjligheter att utöva idrott i sin närmiljö på ett enkelt sätt. Här kanske man skulle kunna använda sig av visionens formulering och även anknyta till Riksidrottsförbundets definition så att förklaringstexten avslutas med ”... goda möjligheter att utöva *rörelse* och idrott i sin närmiljö....”

Inom varje utvecklingsområde finns punkter som handlar om vad ”kommunen vill” respektive ”så når vi dit”. Vi tolkar det som *vad* kommunen vill och *hur* vi ska nå dit. Layouten gör att det ibland är svårt att se vilka *hur-punkter* som hör ihop med *vad* kommunen vill. Ibland svarar inte beskrivningarna på hur vi ska nå dit. De skulle ibland behöva specificeras lite mer som hjälp till verksamheterna.

Folkhälsoperspektiv i handlingsprogrammet

Det idrottspolitiska programmets intentioner bidrar till att folkhälsoarbetets fokus som ska leda till att hälsoläget förbättras för alla och att skillnader i hälsa

2013-01-07

minskar mellan olika grupper inom Botkyrka och i jämförelse med länet och landet.

I remissförfrågan vill kultur och fritid att yttrandet innehåller hur nämndens ansvarsområde bidrar till visionen i det idrottspolitiska handlingsprogrammet. Folkhälsokommittén är ett beredande organ till kommunstyrelsen och har ingen egen verksamhet. Men intentionerna i förslaget hänger väl ihop med *folkhälsopolicy* och *utvecklingsplan för folkhälsoarbete 2012-2016*. Särskilda områden som är av största vikt för att förbättra folkhälsan och minska skillnader i hälsa mellan olika grupper är:

- Idrotten föreningar och inkluderar – lägg gärna till det sociala engagemanget
- Att alla Botkyrkabor oavsett var man bor ska kunna ta del av ett rikt idrottsliv och motionsutbud, med bidrag och stöd till föreningar för ökad mångfald och jämställdhet – lägg gärna till jämlikhet

Synpunkter inom respektive utvecklingsområde i programmet

Nedan ställer vi frågor och ger synpunkter utifrån respektive utvecklingsområde i förslaget till idrottspolitiskt handlingsprogram. Här lyfter vi fram särskilda delar ur styrdokumentet för folkhälsoarbetet som har anknytning till respektive utvecklingsområde.

Föreningslivet - Botkyrkas största resurs

Detta är ett viktigt område – men vi skulle gärna se att man byter ut orden ”fostran” och istället skriver ”demokratisk erfarenhet”. Det är särskilt bra att ekonomiska hinder inte ska ligga i vägen för att delta i föreningslivet. Vi ser även mycket positivt på att man vill att kommunen upprättar en förenings- och aktivitetsguide. Detta är mycket efterlängtat men då även i syfte att underlätta för invånarna att hitta intressanta aktiviteter, dvs inte bara att stödja föreningarnas marknadsföring.

Idrotten föreningar och inkluderar

Vi ser mycket positivt på att utvecklingsområdet handlar om alla geografiska områden med skiftande bakgrund, kön och ålder.

Däremot saknar vi Botkyrkas äldre som en särskild målgrupp. Här kanske syftet med idrotten har mindre fokus på prestation och mer fokus på upplevelse och social gemenskap samt att bibehålla funktioner och vara skadeförebyggande (förebygga olycksfall)..

2013-01-07

Idrottsanläggningar som välkomnar och inspirerar

Mycket viktigt utvecklingsområde.

- I den föreslagna långsiktiga underhållsplanen – ingår även spår och vandringsleder mm i detta? Dvs ett samarbete med och åtagande för samhällsplaneringsförvaltningen.
- Kommunen vill skapa en samsyn var i kommunen olika idrotter bör bedrivas – kan det ske i samverkan med närliggande kommuner och regionalt – såsom det står i nästa utvecklingsområde kring samverkan?

Under detta utvecklingsområde skulle vi gärna se förslag till åtgärder för att:

- systematisera utbudet av aktiviteter på eftermiddagar, kvällar, helger och skollov för flickor/pojkar i alla åldrar utifrån behov och intresseområden (ur utvecklingsplan folkhälsa)
- stödja inaktiva flickor och pojkar och särskilt uppmärksamma fritiden för åldersgruppen 10-12 åriga flickor och pojkar (ur utvecklingsplan folkhälsa)

Skadeförebyggande arbete inom idrotten saknas i programmet

Vi saknar åtgärder för det skadeförebyggande arbetet. En stor del av barn och ungas olyckor/skador sker inom idrotten. Olycksfallens orsaker skiftar, men bland annat kan det vara problem med utrustning eller omständigheter i den fysiska miljön eller handhavande av den. En annan orsak är träningsproblematik – dvs ”fel” övningar eller sociala omständigheter som kan riskera skador.

Bakgrund/fakta skador i samband med fysisk aktivitet:

Under ett år skadas cirka 280 000 personer i Sverige i samband med fysisk aktivitet – dvs uppsökte akutsjukvård. En iakttagelse är att pojkar och män är mer utsatta för skador än flickor och kvinnor, att yngre och äldre personer är mer utsatta än människor i yrkesverksam ålder och att socialt och ekonomiskt svaga personer i allmänhet är mer utsatta än andra. Denna iakttagelse överensstämmer väl med andra studier av skador. Hälsöfrämjande insatser kan och bör kombineras med ett effektivt skadeförebyggande arbete.

ÅLDER	POJKAR/MÄN	FLICKOR/KVINNOR
1-6 år	Lek	Lek
7-13 år	Sport (fotboll), lek, cykel	Sport (fotboll), lek, cykel
14-17 år	Sport (fotboll + ishockey), cykel	Sport (fotboll + hästsport), cykel
18-24 år	Sport (fotboll + ishockey)	Sport (fotboll + hästsport)
25-44 år	Gör det själv, sport (fotboll)	Gång och promenader, Sport
45-64 år	Gör det själv, Gång och promenader	Gång och promenader, sport, trädgårdsarbete
65-79 år	Gör det själv, gång och promenader	Gång och promenader, cykel, trädgårdsarbete
80 + år	Gång och promenader	Gång och promenader

2013-01-07

För att främja fysisk aktivitet och samtidigt förebygga skador krävs ett brett tvärsektorielt arbete med många inblandade, som utövarna själva, frivilligrörelserna (inte minst idrottsrörelserna), kommunerna, landstingen och även staten. Mest framgångsrikt är förebyggande program som sätter in många åtgärder samtidigt. Inom idrotten kan det till exempel röra sig om obligatorisk uppvärmning och stretchning, obligatorisk användning av skyddsutrustning, säkerhetskontroll av planer och banor, hårdare sanktioner mot ojusta metoder samt att vara medveten om att flickor och pojkar kan behöva tränas på lite olika sätt för att undvika skador.

http://www.fhi.se/Documents/Aktuellt/Nyheter/Fysisk_aktivitet_1005_webb.pdf

Anläggningarnas möjlighet att främja goda matvanor

Kommunen har en [kostpolicy](#) som gäller kommunens måltidsverksamheter – för övriga verksamheter bör kostpolicyn ses som ett vägledande dokument.

När det gäller *förskola/skola* står det i kostpolicyn att caféverksamheterna ska sträva efter en utveckling utifrån ett hälsosamt perspektiv. Kultur & fritid har ju minskat godisförsäljning på badhusen under dagtid. Finns det möjlighet att detta kan ingå i det idrottspolitiska programmet när det gäller anläggningar och även uthyrning av cafeterior?

Direkta kopplingar till inriktningarna i utvecklingsplan folkhälsa:

- Vidareutveckla det främjande arbetet kring goda matvanor och ”utrymmesmat”, exempelvis genom
  - * motivera och underlätta hälsosamma matval, genom motiverande samtal, integrerad undervisning samt ökat utbud av hälsosam mat på alla arenor där barn och unga befinner sig

Samverkan – nyckeln till framgång

Vi ser gärna att ett åtagande kring fysisk aktivitet på recept (FaR) ingår i detta utvecklingsområde, vilket kräver stärkt samarbete mellan förskrivare – primärvård, och mottagare – kommunens egna idrottsverksamheter och föreningar. I remissförfrågan vill kultur och fritid att yttrandet tar ställning till kommunens interna samverkan för gemensamma uppdrag och fasta mötesstrukturer. Vi efterlyser en översyn av förvaltningsövergripande grupper för bäst effekt av förankring och genomförande av åtgärder i olika styrdokument. Några förvaltningsövergripande samverkansgrupper har lagts ned under de senaste åren vilket medfört att samordning av frågor tar längre tid. Några grupper återuppstår i nya skepnader... Vilka samordningsgrupper ska finnas inom kommunen, med vilka förvaltningar, på vilken nivå?

2013-01-07

Vi föreslår att handlingsprogrammet inte fastställer vilka mötesstrukturer som ska finnas, utan att det istället för fasta mötesstrukturer kanske det kunde stå något om att man skapar de arbetsgrupper som *behövs, när de behövs*...

Evenemangsidrott

Det står i förslaget att kommunen vill stärka Botkyrkas varumärke genom större idrottsevenemang och att vi når dit genom att kommunen och Upplev Botkyrka marknadsför Botkyrka som en plats för upplevelser. Vi vill uppmärksamma att det finns behov av en samlad marknadsföring av kommunen som en plats för upplevelser vilket inte alltid är lika med "evenemang". Exempelvis en Samordnad och lättillgänglig information om våra naturområden och hur och var man kan röra sig/aktivera sig.

Motions & spontanidrott är all idrotts ursprung

Väldigt bra inriktningar! Vi saknar dock den äldre målgruppen här.

Direkta kopplingar till inriktningarna i utvecklingsplan folkhälsa:

- Öka användning av kunskapsbaserad metodik samt samlad information kring fysisk aktivitet
  - * Fokusera på närhet, tillgänglighet, säkerhet och trygghet, användbarhet och attraktivitet i den fysiska miljön. exempelvis mötesplatser, grönområden, kommunikationer
  - * Stärk samordningen av information och kommunikation med Botkyrka-invånarna om möjligheterna till fysisk aktivitet

Skolan är en viktig spelare!

Här finns en inriktning om att "jämna ut skillnader i hälsa". Syftet är väldigt bra, men vi ser ofta att denna formulering kan missförstås. Vi föreslår istället formuleringen "minska skillnader i hälsa mellan olika grupper".

Vi föreslår även att skolidrottsföreningar kompletteras med Idrottslyftet. För att kunna genomföra ovanstående skulle man kunna utveckla vägen till idrottslyftet genom att inte bara informera skolledarna en gång om året. Utan mer aktiv åtgärd för att alla vuxna på skolan och elevernas föräldrar ska kunna påminna om aktiviteter som finns i anslutning till skoldagens slut. Gärna att elevhälsan också blir involverade så de kan arbeta mer med motiverande samtal för inaktiva elever.

Direkta kopplingar till inriktningarna i utvecklingsplan folkhälsa:

- Integrera fysisk aktivitet i den dagliga verksamheten i förskola, skola, fritidshem och fritidsgårdar, samt i den offentliga miljön exempelvis genom
  - * integrera daglig rörelse i skolans olika ämnen, skapa goda förutsättningar för utomhus-pedagogik på förskole- och skolgårdar, skapa trygga lekplatser som inbjuder till rörelse och säkra skolvägar,
  - * ge stöd i beteendeförändring samt involvera föräldrar och andra aktörer,
  - * öka utbudet av fritidsaktiviteter och möjlighet till fysisk aktivitet i framförallt de områden i Botkyrka där statistiken visar hög fysisk och psykisk ohälsa hos barn och ungdomar."

2013-01-07

Hållbar jämställdhet i idrotten– från ord till handling!

Vi ser positivt på dessa inriktningar – men vi skulle gärna vilja göra ett tillägg till så att det formuleras ”idrott för en hållbar *jämlikhet* och jämställdhet”

Direkta kopplingar till inriktningarna i folkhälsopolicy:

- De satsningar i kommunen som är generella, det vill säga riktar sig till hela befolkningen eller en specifik målgrupp (t.ex. alla äldre), ska på ett systematiskt sätt utformas så att vi också når dem som har störst behov
- Fånga upp olika gruppers behov i syfte att målgruppsanpassa utbud av service och stöd
- Skapa bättre förutsättningar för fysisk aktivitet och goda matvanor och underlätta hälsosamma val

Handikappidrott som spränger gränser

Vi ser positivt på dessa inriktningar. I dokumentet används ordet ”funktionshindrade”. Detta behöver ändras till ”personer med funktionsnedsättning” enligt gällande nomenklatur.

Vi föreslår en inriktning som handlar om samarbete mellan olika verksamheter för att göra det möjligt för personer att kunna utnyttja aktiviteter som anordnas. Samarbete mellan exempelvis gruppboenden, föreningar, daglig verksamhet, personlig assistans samt aktivitetssamordnare för att logistiken ska fungera bättre. Kanske kan idrottslyftet utvecklas även till platser nära gruppboenden eller daglig verksamhet? Det vill säga skapa förutsättningar för idrott utifrån såväl se till individuella behov som logistiska förutsättningar.

Idrottspolitiskt handlingsprogram 2012-2016

Idrottskommunen Botkyrka

Idrott, friluftsliv och motion är en viktig del av Botkyrka. I kommunen finns ca 100 idrottsföreningar som engagerar 3000 ideella idrottsledare. En tredjedel av alla Botkyrkabor är medlemmar i en idrottsförening och idrotten är vår största folkrörelse både lokalt och nationellt.

Botkyrka har vacker natur och nära till friluftsupplevelser. Vi har landets yngsta och mest internationella befolkning. Det är styrkor för framtiden. Utmaningarna är bland annat att få bättre folkhälsa och öka invånarnas känsla av delaktighet och gemenskap. Idrotten ska bidra till att Botkyrka uppnår visionen som en inspirerande plats full av möjligheter.

En stark trend i Botkyrka och omvärlden är den självorganiserade idrotten som sker exempelvis i motionsspår och i privata anläggningar. Många vill inte vara styrda utan kunna idrotta när man själv vill. Därför ska det finnas god tillgång till spontanidrott, näridrott och vardagsmotion i hela kommunen.

Det idrottspolitiska handlingsprogrammets ambitioner omfattar även de delar av idrotten som inte organiseras av föreningslivet.

Varför ett idrottspolitiskt handlingsprogram?

Botkyrka kommun vill stärka och utveckla förutsättningarna för det lokala idrottslivet. Därför inleddes under våren 2011 ett arbete med att ta fram ett idrottspolitiskt program som ska göra det tydligt för alla vad kommunen gör för idrotten, och vilken utveckling man vill se.

Det idrottspolitiska handlingsprogrammet är kopplat till folkhälsopolicy samt utvecklingsplan för folkhälsa för Botkyrka, strategi för ett interkulturellt Botkyrka, strategi för demokrati och delaktighet, en ny anläggningsstrategi och sponsringspolicy, bidragssystemet, villkoren för uthyrning av kommunens idrottsanläggningar, ettårsplanen, flerårsplanen och nya arbetssätt på kultur och fritidsförvaltningen. Programmet kan även utgöra ett stöd till föreningar och andra aktörer på idrottsområdet i deras verksamhet.

Arbetet har bedrivits i samverkan mellan kommunen, föreningslivet, idrottsförbund, enskilda medborgare och friskvårdsaktörer. Efter ett brett remissförfarande har olika synpunkter kunnat arbetas in. Samarbetet kommer att fortsätta för att förverkliga programmets innehåll, med gemensamma ansträngningar utvecklar vi Botkyrka till en rikare idrottskommun.

Visionen - ett Botkyrka i rörelse

Botkyrkaborna engagerar sig och berikar sina liv genom idrottens föreningsliv, spontanidrott, friluftsliv och motion!

Alla medborgare i Botkyrka kommun, flickor och pojkar, kvinnor och män, oavsett ålder, etnicitet, religion, sexuell läggning eller rörelsenedsättning ska ges goda möjligheter att utöva idrott och rörelse i sin närmiljö på ett enkelt sätt. Vi ansluter oss här till Riksidrottsförbundets definition av idrott som *en fysisk aktivitet som vi utför för att ha roligt, må bra och kunna prestera mer*. Möjligheterna till ett rikt idrotts- och friluftsliv ska lyftas fram för att stärka Botkyrkas attraktionskraft där upplevelser och kreativitet är ledstjärnan i kommunens varumärkesarbete.

Idrottspolitiska utvecklingsområden

I arbetet med att ta fram ett idrottspolitiskt handlingsprogram har tio utvecklingsområden definierats.

- **Föreningslivet – Botkyrkas största resurs**
- **Idrotten förenar och inkluderar**
- **Handikappidrott som spränger gränser**
- **Idrott för en hållbar jämställdhet**
- **Motions - och spontanidrott - all idrotts ursprung**
- **Idrottsanläggningar som bjuder in och stimulerar**
- **Skolan är en viktig spelare**
- **Elitidrott är långt ifrån lagom**
- **Evenemangsidrott – viktigt för Botkyrkas varumärke**
- **Samverkan – nyckeln till framgång**

Föreningslivet - Botkyrkas största resurs

Varje dag får och ger tusentals människor upplevelser i föreningslivet. Väl fungerande föreningar ger genom sin verksamhet social gemenskap, demokratisk erfarenhet och livskvalitet. En förutsättning för ett blomstrande föreningsliv är alla ideellt engagerade, kunniga och utbildade ledare.

Idrottspolitiska mål:

Vare sig du vill vara aktiv eller ledare skall du känna dig välkommen och stimulerad av idrottens föreningsliv i Botkyrka.

Kommunen vill

- föreningarna följer utvecklingen inom sin idrott och har väl utbildade ledare
- skapa idrottskluster där de små idrotterna syns och kan interagera
- värna de mindre idrotterna för att öka mångfalden i utbudet
- föreningarna arbetar aktivt med sin värdegrund och fungerar efter demokratiska principer
- ha ett blomstrande föreningsliv med god medlemsrekrytering
- att föreningarna och ledarna ska lägga kraft på idrottsverksamhet och inte administration

Så når vi dit:

- kommunen stimulerar föreningarna att genomföra utbildningar tillsammans med SISU och idrottsförbunden.
- i planeringen av nya anläggningar och vid uthyrning av befintliga ska kommunen ta hänsyn till små idrotters behov
- i den rörliga delen i det ekonomiska stödsystemet värnas de små idrotterna.
- kommunen utreder införandet av nolltaxa för barn och ungdomsidrotten
- kommunen upprättar en förenings – och aktivitetsguide med syfte att stödja föreningarnas marknadsföring
- tydligt och rättvist bidrags-

2013-01-30

- att ekonomiska hinder inte ska ligga i vägen för barn och ungdomars deltagande i föreningslivet
- stödja föreningarnas rekrytering och marknadsföring

system med enkla processer för bidragsansökning och närvarorapportering.

- subventionerad hyra i kommunala anläggningar för barn och ungdomsverk-samhet

Idrotten förenar och inkluderar

Idrott förenar människor. Man lär sig genom idrotten att respektera varandra och att umgås med andra, också över generations- kulturella och etniska gränser. Botkyrka har Sveriges mest internationella befolkning och här ska idrottens speciella potential när det gäller inkludering utnyttjas! För många Botkyrkabor kan vägen in i gemenskap och samhälle gå via idrotten.

Idrottspolitiska mål:

Att idrotten fungerar som en demokratisk skola och brobyggare mellan människor från olika geografiska områden med skiftande bakgrund, kön och ålder.

Kommunen vill

- stärka föreningslivet i områden med få idrottsföreningar
- att alla Botkyrkabor oavsett var man bor ska kunna ta del av ett rikt idrotts- och motionsutbud
- uppmuntra till att våga starta nya idrottsföreningar där behov och vilja finns
- att idrottsföreningarna ska vara öppna för alla oavsett bakgrund, inte bara i teorin utan även i praktiken

Så når vi målen

- med bidrag och stöd till föreningar som verkar för ökad mångfald och jämställdhet
- inkludering är fortsatt viktigt för kommunens investeringar på idrottsområdet
- kommunen tillsammans med föreningslivet tar en aktiv roll för att genom idrotten inkludera nyanlända i samhället
- kommunen tillsammans med SISU skapar ett "startpaket" för nya föreningar
- genom att föreningslivet arbetar

2013-01-30

- att ekonomiska förutsättningar inte ska avgöra deltagande i idrottlivet för barn och ungdomar
- att idrotten är ett viktigt verktyg för att uppnå målen om ett interkulturellt Botkyrka
- aktivt med sin värdegrund och kunskap som utgår från de mänskliga rättigheterna och fungerar efter demokratiska principer
- föreningslivet håller nere medlemsavgifterna tack vare subventioner och bidrag från kommunen

Handikappidrott som spränger gränser

Den paralympiska rörelsen förenar miljoner människor över hela världen, såväl personer med funktionsnedsättning som utan. Den bidrar starkt till inkludering av personer med funktionshinder i samhället och ger möjligheter till självförverkligande och ett aktivt liv. Detta ger vinst för samhället i form av minskade behov av stöd till rehabilitering och sociala insatser.

Idrottspolitiska mål:

Att barn, ungdomar och vuxna med funktionsnedsättningar får ett livslångt intresse för idrott och fysisk aktivitet och därmed bidra till förbättrad folkhälsa.

Kommunen vill

- verka för att personer med funktionsnedsättning kan delta i idrottsföreningarnas ordinarie aktiviteter .
- motverka utanförskap och stärka delaktighet inom idrotten för personer med funktionsnedsättning
- idrottsanläggningar ska vara tillgängliga för alla

Så når vi dit:

- idrottsföreningar kan få ekonomiskt stöd för att öppna dörrarna för personer med funktionsnedsättning att delta
- SISU´s ledarutbildningar om hur man bemöter och inkluderar personer med funktionsnedsättning
- samarbete mellan olika aktörer som föreningsliv, grupp-

2013-01-30

- erbjuda ett rikt fritidsutbud för personer med funktionsnedsättning
  - synliggöra den lokala handikappidrotten
- boenden, särskolor och Idrottslyftet.
- kommunal samverkan över regionsgränserna för att stödja handikappidrotten
  - instifta ett idrottsstipendium som delas ut till årets handikappidrottare på den årliga idrottsgalan

Idrott för en hållbar jämställdhet

Idrottsrörelsen har en viktig uppgift att tillsammans med kommunen verka för att jämställdhet genomsyrar idrotten i Botkyrka. Om idrotten är jämställd bidrar den i stor utsträckning till att hela samhället går i samma riktning.

Idrottspolitiska mål:

Kvinnor och män ska ha lika goda villkor i sitt idrottsutövande och vara jämlikt representerade i beslutande organ.

Kommunen vill

- att fler flickor deltar i idrottslivet, speciellt i de norra kommundelarna.
- kartlägga könsfördelningen av utnyttjandet av kommunens idrottsanläggningar
- se fler kvinnliga ledare i våra idrottsföreningar och fler kvinnor i ledande positioner

Så når vi målen:

- flickors deltagande stöds med en högre peng per aktivitetstillfälle i grundbidraget och med hög prioritering i det rörligt bidraget
- idrottsinvesteringar ska göras med ett jämställdhetsperspektiv
- kommunen prioriterar inrättandet av mindre flexibla lokaler med möjlighet att spela musik, för att stödja träningsformer som lockar flickor

2013-01-30

- höja ambitionen och ta ett nytt steg för att få större genomslag för jämställdhet inom idrottsrörelsen
- på beslutande nivåer bör kvinnor och män vara representerade med minst 40 procent
- föreningslivet åtar sig att tillämpa jämställd fördelning av träningstider mellan flickor och pojkar
- föreningslivet åtar sig att verka för jämställdhet på beslutande nivåer i sina organisationer

Motions & spontanidrott är all idrotts ursprung

Leken, spelen och lusten att röra på sig är kärnan i all idrott. Med spontanidrott menas här någon typ av idrottsaktivitet, enskilt eller i grupp, som utförs utanför den organiserade idrotten. Det kan innefatta allt från skridskoåkning med familjen, en joggingrunda i spåret till en fotbollsmatch med kompisgänget på en spontanidrottsplats. Möjlighet till motion och spontanidrott i närmiljön är av central betydelse för att skapa en bra grund för folkhälsan.

Idrottspolitiska mål:

Botkyrka ska vara bäst i Sverige när det gäller möjligheterna till spontanidrott och självorganiserad motion.

Kommunen vill

- erbjuda möjlighet till lek, motion och social samvaro även utanför den organiserade idrotten
- erbjuda ett fritidsutbud nära hemmet som kan stimulera till lek, spontanidrott och vardagsmotion
- tillgängliggöra kommunens idrottsanläggningar för alla medborgare 24/7/365

Så når vi dit:

- fysisk miljö i det offentliga rummet ska utformas med målet att bidra till ökad spontanidrott
- lokala idrottsplatser ska identifieras, tillgängliggöras och underhållas.
- lansera ett nytt bokningssystem som underlättar att boka anläggningarna även för icke-föreningsanslutna.

- använda spontanidrottandet som ett led i folkhälsoarbetet
- varje kommunal skola ska ha en näridrottsplats i sin närhet
- utvidga den påbörjade satsningen på organiserad spontanidrott till att nå fler målgrupper
- skapa en plan för att spola upp ett större antal naturisbanor ute i bostadsområden när vädret tillåter

Idrottsanläggningar som välkomnar och inspirerar

Tillgång till inspirerande anläggningar och miljöer för idrott och friluftsliv är av stor betydelse för medborgarnas hälsa och livskvalitet. Anläggningarna och miljöerna ska vara säkra och trygga platser att besöka, med god tillgänglighet för funktionshindrade.

Idrottspolitiska mål:

Idrottsanläggningarna ska utformas och tillgängliggöras för att skapa gränsöverskridande möten samt optimera användandet. Botkyrka ska våga planera otraditionellt och långt ifrån lagom. Detta görs i samverkan med idrotten men också med andra verksamheter för att skapa mångfunktionella anläggningar.

Kommunen vill

- erbjuda rena, välstädade och välfungerande idrottsmiljöer.
- anpassa utbudet av anläggningar och miljöer för idrott till medborgarnas efterfrågan och till olika målgruppers behov
- utveckla anläggningar och miljöer för att förbättra tillgängligheten och öka användningen av dessa

Så når vi dit

- ta fram en långsiktig underhållsplan för befintliga anläggningar och noga följa upp att städavtalen efterlevs.
- utarbeta en anläggningsstrategi som kan fungera på lång sikt
- möjliggöra enskilt duschande på några anläggningar.
- lansera ett boknings-system som underlättar att boka anlägg-

- skapa en samsyn var i kommunen olika idrotter bör bedrivs
  - öka beläggningen på kommunens idrotts – och friskvårdsanläggningar.
  - att tydlig miljöhänsyn tas vid byggnation och drift av idrottsanläggningar.
  - framhäva bra möjligheter till friluftsliv som en viktig del av upplevelsesatsningen i Botkyrka
- ningarna
- tillämpa generösa öppettider anpassade efter olika aktörers behov
  - kommunen subventionerar hyreskostnaden för anläggningar
  - miljöhänsyn ska tydligt ingå i upphandlingar gällande idrottsanläggningar.
  - fortsätta utveckla Lida friluftsgård med kompletterande verksamheter

Skolan är en viktig spelare!

Botkyrka kommun har många utmaningar på folkhälsoområdet, där fysisk aktivitet i skolan är en självklar nyckel till framgång. Skolan är den enda instans som når alla och har därför en unik möjlighet att jämna ut skillnader i hälsa mellan olika grupper. Utöver idrottslektionerna är skolidrottsföreningar viktiga för att introducera eleverna till en mångfald av idrotter, samt ge möjlighet till idrott i enkla former som kan attrahera alla.

Idrottspolitiska mål:

Förbättra folkhälsan och uppmuntra idrottsintresse genom fysiska aktiviteter under den sammanlagda skoldagen.

Kommunen vill

- se fler välfungerande skolidrottsföreningar i

Så når vi målen:

- skapa forum för samverkan för Botkyrkas idrotts-

2013-01-30

kommunen	lärare och skolidrottsföreningar
• öka idrottsutbytet mellan skolorna i kommunen	• utökat kommunalt aktivitetsstöd till skolidrottsföreningar
• Botkyrka ska verka för att fler idrottsgymnasier etableras i kommunen.	• använda skol-DM som ett verktyg för utbyte mellan skolor i kommunen, att röra mer på sig, att skapa gemenskap och att sträva mot ett mål
• att skolorna och idrotten ska samverka genom Idrottslyftet.	
• se fler skolor med idrottsprofiler i kommunen	• kommunen tillsammans med föreningsliv och skola arbetar för att få ytterligare idrotter i Botkyrka knutna till Nationell idrottsutbildning
• att idrottsskolor med eftermiddagsverksamhet startas i samverkan mellan skola, kommun och föreningsliv	
• att förskolorna arbetar aktivt med fysisk aktivitet och lägger grunden för glädje genom idrott	• nätverket för Idrottslyftet i Botkyrka informerar årligen skolledningarna om möjligheterna till samverkan

Elitidrott är långt ifrån lagom

Elitidrotten är bara en liten del av idrotten men har stor betydelse för kommunen och idrottsrörelsen i sin helhet. Idrottsliga framgångar skapar förebilder och inspirerar barn och unga att börja idrotta. Det stärker Botkyrkas varumärke och ger Botkyrkaborna en värdefull identifikation med sin hemort.

Idrottspolitiska mål:

Botkyrka ska vara en bra kommun att utvecklas i som talangfull idrottare.

Kommunen vill

- stärka Botkyrkas varumärke genom idrottsliga prestationer

Så når vi dit:

- Botkyrkabor som nått framgångar i större idrottssammanhang ska lyftas fram

2013-01-30

- uppmuntra och skapa bra förutsättningar för elitidrotten i Botkyrka
- använda lokala idrottsmän och kvinnor som positiva förebilder
- bidra till ekonomiska förutsättningar för elitsatsningar
- att Botkyrka är bra för den som vill satsa på att kombinera studier med elitsatsning
- utveckla den årliga idrottsgalan där stipendium delas ut till årets idrottstjej – och kille
- i möjligaste mån tillhandahålla anläggningar som möjliggör elitidrotten att utvecklas i kommunen
- riktlinjer för kommunal sponsring ska förtydligas
- skapa attraktiva kontaktytor för näringsliv och föreningsliv
- pröva gränsöverskridande samarbeten för att möjliggöra kombination av elitsatsning och högre studier

Evenemangsidrott

Genomförandet av större idrottsevenemang ger ekonomiska och PR-mässiga mervärden för kommunen och det lokala näringslivet, samtidigt som kommuninvånarna ges positiva upplevelser. Även arrangemang i mindre skala-ungdomstävlingar, motionslopp och idrottsläger ger dessa mervärden.

Idrottspolitiska mål:

Eftersträva värdskap för fler såväl större som mindre idrottsevenemang.

Kommunen vill

- årligen vara värd för minst ett idrottsarrangemang av nationell och in-

Så når vi dit

- det stöd kommunen kan bistå med vid evenemang ska tydliggöras.

2013-01-30

ternationell klass

- stärka Botkyrkas varumärke genom större idrottsevenemang
  - samverka med regionen för att stärka Södertörns ställning som attraktiv plats för större arrangemang
  - erbjuda Botkyrkaborna glädjen att delta i eller vara åskådare på större idrottsevenemang
  - öka antalet barn- och ungdomsturneringar som genomförs i Botkyrka
  - uppmuntra föreningar att stärka sin ekonomi genom att arrangera cuper och tävlingar
- kommunen och Upplev Botkyrka AB marknadsför Botkyrka som en plats för upplevelser.
  - genom samverkan mellan idrott, kommun och näringsliv påverka arrangörer att välja Botkyrka som evenemangsort
  - förbättra övernattningsmöjligheter via hotelletableringar och möjlighet till boende på skolor i samband med tävlingar
  - kommunen stödjer idrottsföreningar som vill arrangera och söka externa medel för finansiering
  - kommunal tjänsteman med ansvar för arrangemang fungerar som stöd

Samverkan – nyckeln till framgång

Det är i bred samverkan som de kreativa lösningarna finns.

Idrottspolitiska mål:

Kommunen ska tillsammans med idrottsföreningarna, näringslivet och andra aktörer utveckla Botkyrka som en bra plats för idrott, friluftsliv och motion.

Kommunen vill

- att olika nämnder och förvaltningar aktivt samverkar kring idrottsfrågorna
- kunna hantera och finansiera framtidens idrotts- och motionsanläggningar

Så når vi dit:

- kommunens interna samverkan konkretiseras i gemensamma uppdrag och tydliga arbetssätt för att få önskad effekt

- ta tillvara idrottsföreningarnas kompetens och engagemang i viktiga utvecklingsfrågor
  - att föreningslivet uppmuntras att bilda allianser och samverka i frågor kring exempelvis marknadsföring och rekrytering
  - ha en öppen hållning för samarbete med kommersiella aktörer
  - aktivt verka för regionala lösningar för att skapa efterfrågade idrottsanläggningar
- utvärdera och ta fram riktlinjer för samverkans- och driftsförhållningarna mellan kommun, näringsliv och föreningar prövas
  - alla beslut av hög dignitet på idrottsområdet ska ske i nära dialog med föreningslivet